

SOKLIN KAIVOSHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSEN TÄYDENNYS, MALMIN RIKASTUS VENÄJÄLLÄ

Hankkeesta vastaava Yara Suomi Oy (www.yara.fi; www.yara.com) suunnittelee kaivoksen avaamista Savukosken Sokliin. Yara International ASA on globaali kemianalan yritys, joka valmistaa ja markkinoi muun muassa kivennäislannoitteita, typpipohjaisia kemikaaleja teollisuuskäyttöön sekä ympäristönsuojeluun käytettäviä tuotteita. Yaralla on toimintaa yli 50 maassa ja työntekijöitä noin 7 600. Liikevaihto vuonna 2009 oli 7,7 miljardia euroa. Yara on listautunut Oslon pörssiin. Yara Suomi Oy on Yara International ASA:n tytäryhtiö ja sillä on tällä hetkellä Suomessa neljä tuotantolaitosta sekä yksi tutkimusasema ja se työllistää nykyisin Suomessa lähes 900 henkilöä. Yara Suomi Oy on toimittanut Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) Soklin kaivoksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostus).

SOKLIN KAIVOS

Sokli sijaitsee Itä-Lapissa, Savukosken kunnassa, noin 12 km Suomen ja Venäjän rajalta. Sokliin on suunniteltu kaivostoimintaa, mikä käsittää fosforimalmien hyödyntämisen Soklin karbonatiittimassiivin alueelta. Kaivoksessa on arvioitu olevan noin 118 miljoona tonnia (Mt) varsinaisia fosforimalmeja ja rapautuneen pintakerroksen malmeja noin 75 Mt. Fosforimalmien arvioitu louhintamäärä on 4–10 Mt vuodessa riippuen malmityypistä ja malmin fosforipitoisuudesta. Vuosituotanto on noin 2 Mt. Arvion mukaan malmivarat riittävät useiden kymmenien vuosien tuotantoon, mutta tässä YVA:ssa tarkastellaan vain rikkaimpien malmin hyödyntämistä, ne riittävät noin 20 vuodeksi.

VAIHTOEHDOT

14.8.2009 päättyneessä Soklin kaivoshankkeen YVA-menettelyssä on tarkasteltu kolmea eri vaihtoehtoa:

- VE0: Kaivosta ei rakenneta.
- Vaihtoehto VE1: Kaivostoiminnot Soklissa, käsittäen fosfori- ja rautamalmirikasteen tuotannon.
- Vaihtoehto VE2: Kaivostoiminnot Soklissa kuten VE1:ssä sekä lisäksi niobin tuotanto.
- Vaihtoehto VE3: Osa malmin jalostuksesta Venäjällä.

Tässä YVA-selostuksen täydennyksessä tarkastellaan tarkemmin vaihtoehtoa VE3. Soklissa toteutetaan vain itse kaivostoiminta sekä malmin tarvittava käsittely eli fosforimalmin louhiminen ja hienontaminen Kovdorin rikastamolle tapahtuvaa kuljetusta varten. Malmi kuljetetaan Venäjälle joko maanalaisessa putkessa lietteenä tai rautateitse murskeena. 14.8.2009 päättyneessä YVA-menettelyssä tarkastellut VE1 ja VE2 ovat tässä YVAssa mukana vain vaihtoehtojen vertailussa.

Junia tulee kulkemaan 16 juna vuorokaudessa. Rautatielinjat lähtevät Maskaselän etelärinteellä sijaitsevalta asema-alueelta. Pohjoisempi reitti **Rata-1** kulkee pääosin nykyistä tielinjaa seuraten suoraan koilliseen. **Rata-1** kulkee Sokliojan sillan jälkeen Törmäojan Natura-alueen pohjoispuolelta Rouvoivanselän ohi Rouvoivanlaen länsipuolelta. Tästä linja jatkuu Rouvoivan ja Rajavaarojen välistä kohti Venäjän rajaa.

Eteläisempi reitti **Rata-2** erkaantuu muutaman kilometrin jälkeen **Rata-1** -linjasta kaakkoon ja kulkee Törmäojan laakson eteläpuolella valtakunnan rajalle saakka. **Rata-2** kulkee Sokliojan sillan jälkeen Törmäojan Natura-alueen eteläpuolelta Pierkulinnotkon pohjoispuolelta Joutenojalle. Tästä linja jatkuu Pierkulinmurustan ja Hannu Ollin vaaran välistä, Pikkuojanvaaran eteläpuolelta kohti Venäjän rajaa.

Pumppaamolta lähtevä lietejohto kulkee malmialueen ja Kaulusroviien eteläpuolitse Soklinojan laakson eteläreunalle, josta vaihtoehdon **Putki-1** mukainen linja erkanee pohjoiseen ja yhtyy noin parin kilometrin päässä Rata-1 -linjaan mukaillen sitä ja seuraa sitä lähes rajalle saakka. **Putki-2**:ssa lietejohto seuraa em. erkanemiskohdan jälkeen Rata-2 mukaista reittiä Törmäojanlaakson eteläpuolitse rajalle.

Hankkeeseen liittyy myös kaksi läjitysaluevarausta, aivan kaivospiirin pohjois- ja länsiosassa eli Maskanselän itäosassa ja Kiimaselän itäosassa. Kaivoksen yhteyteen rakennetaan suuri vesiallas, joka ratavaihtoehdossa toimii kuivanapitovesien selkeytysaltaana ja putkivaihtoehdossa kuivanapitovesien selkeytysaltaana sekä tarpeen mukaan raakavesialtaana. Altaan sijoituspaikkavaihtoehto on eteläinen allas, joka sijaitsee Yli-Nuortin ja Tulppiojoen yhtymäkohdan yläpuolella, tai pohjoinen allas, joka sijaitsee Soklinojan yläosalla. Pohjoisen altaan purkusuuntina ovat mahdollisia sekä Kemijoki että Nuortti. Eteläisestä altaasta vedet johdetaan putkella tai avouomassa Kuttusojan kautta Kemijokeen. Lisäksi rakennetaan vara-allas tulva-ajan vesille Kiimavaaran länsipuolelle.

NÄHTÄVILLÄOLO

Soklin kaivoksen ympäristövaikutusten arviointiselostus on virallisesti nähtävillä **9.1.- 29.2.2012 välisenä aikana** seuraavissa paikoissa:

- Savukosken kunnanvirasto, Kauppakuja 2 A 1, Savukoski
- Lapin ELY-keskus, Hallituskatu 5 C, Rovaniemi
- internetissä www.ely-keskus.fi/lappi > Ympäristönsuojelu > Ympäristövaikutusten arviointi YVA ja SOVA > Vireillä olevat YVA-hankkeet > Luonnonvarojen otto ja käsittely > Soklin kaivosshanke, Savukoski, täydennys vaihtoehto 3:n osalta, malmin kuljetus Kovdoriin Venäjälle ja rikastus siellä.

Lisäksi arviointiselostukseen voi tutustua Savukosken kirjastossa (Sauherrantie 23 C) ja Korvatunturin sivukirjastossa Martilla.

Lapin ELY-keskus antaa yhteysviranomaisena lausuntonsa arviointiselostuksesta viimeistään 30.4.2012. Lausunto tulee nähtäville kuukauden ajaksi noin viikon kuluessa sen antamisesta em. kunnanvirastoon ja Lapin ELY-keskukseen sekä toistaiseksi internettiin osoitteeseen www.ely-keskus.fi/lappi > Ympäristönsuojelu > Ympäristövaikutusten arviointi YVA ja SOVA > Päättäneet YVA-hankkeet > Luonnonvarojen otto ja käsittely > Soklin kaivosshanke, Savukoski, täydennys vaihtoehto 3:n osalta, malmin kuljetus Kovdoriin Venäjälle ja rikastus siellä. Tämän jälkeen arviointimenettely päättyy.

MIELIPITEIDEN ESITTÄMINEN

YVA-selostuksesta voi esittää mielipiteitä ja antaa lausuntoja kirjallisesti toimittamalla ne **viimeistään 29.2.2012** Lapin ELY-keskukseen. Käyntiosoite: Hallituskatu 5 C, Rovaniemi. Postiosoite: Lapin ELY-keskus, PL 8060, 96101 Rovaniemi. Mielipiteet ja lausunnot pyydetään lähettämään myös sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi tekstitiedostona.

VALTIOIDEN VÄLINEN ARVIOINTIMENETTELY

Soklin kaivoksella on Venäjän puolelle aiheutuvia vaikutuksia. Hankkeeseen sovelletaan YK:n Euroopan talouskomission yleissopimusta valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista (Espoon sopimus), jonka perusteella venäläisillä on mahdollisuus esittää mielipiteitä ennen kaikkea niiltä osin kuin ympäristövaikutusten voidaan katsoa koskevan Venäjää.

YLEISÖTILAISUUDET

Martti: 11.1.2012 alkaen klo 13.00 Martin lomakeidas

Savukoski: 11.1.2012 alkaen klo 18.00 Luontokeskus Korvatunturi

LISÄTIETOJA

Soklin kaivosshanke: Anneli Salonen, puh. 050 554 7369 (Yara Suomi Oy)
Ympäristövaikutusten arviointi: Jaana Tyynismaa, puh 040 568 2642 (Pöyry Finland Oy)
YVA-menettely: Leena Ruokanen, puh. 040 738 6840 (Lapin ELY-keskus)

Rovaniemellä 2. tammikuuta 2012

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus